

Dosarul nr. 3r-70/23
2-22057334-01-3r-04042023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

31 mai 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Aliona Miron

examinând recursul depus de Margine Ion, reprezentat de avocatul Ivanov Oxana, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Margine Ion împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva încheierii din 1 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Margine Ion împotriva hotărârii din 10 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen motivarea cererii de apel,

c o n s t a t ă :

La 22 aprilie 2022, Margine Ion a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, solicitând anularea actului administrativ nr. 19/2-614/22 emis de Agenția pentru Supraveghere Tehnică din 24 februarie 2022 și reluarea examinării cauzei, cu obligarea emiterii unui act administrativ cu stabilirea încălcărilor notate în plângere, recunoașterea prejudiciului moral și material cauzat prin tergiversarea nejustificată a procedurii administrative în mărime de 10 000 lei.

Prin hotărârea din 10 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

La 14 octombrie 2022, Margine Ion a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 1 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Margine Ion împotriva hotărârii din 10 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a depus în termen motivarea cererii de apel.

La 20 februarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Margine Ion, reprezentat de avocatul Ivanov Oxana a depus recurs împotriva încheierii din 1 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, prin faptul că a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

Astfel, a menționat că potrivit art. 235 din Codul administrativ, dacă cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1), judecătorul stabilește apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă apelantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea de apel se consideră depusă la data inițială.

În același timp, a obiectat că instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

A solicitat admiterea recursului, anularea încheierii din 1 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei instanței de apel.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 1 februarie 2023, fiind notificată reprezentantului recurentului la data de 6 februarie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 69). Astfel, recursul depus la 20 februarie 2023, este în termen.

La 4 aprilie 2023 în adresa Agenției pentru Supraveghere Tehnică a fost expediată pentru cunoștință copia cererii de recurs, însă aceasta nu și-a valorificat dreptul de a depune referință.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 1 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Margine Ion împotriva hotărârii din 10 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din considerentul că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Astfel, în conformitate cu art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Regulile generale ce țin de calculul termenelor în materie de contencios administrativ sunt stipulate prin prisma art. 195 Cod administrativ, de prevederile Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În baza art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În corespundere cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că la 10 octombrie 2022 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Margine Ion împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică.

Actele cauzei atestă și faptul că la data de 14 octombrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Margine Ion a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

În conformitate cu prevederile art. 223 Cod administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Prin prisma art. 96 alin. (1) Cod administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

La rândul său, art. 97 alin. (1) și (3) lit. d) din Codul administrativ, prevede că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

În această privință, din materialele dosarului rezultă că copia hotărârii motivate din 10 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, la 19 decembrie 2022, a fost notificată reprezentantului lui Margine Ion, avocatului Ivanov Oxana, care a și semnat și depus apelul nemotivat în interesele lui Margine Ion, în baza mandatului seria MA nr. 1734851 din 24 iunie 2022 (f. d. 40), circumstanță ce se atestă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 61).

Cu alte cuvinte, în speță, termenul de prezentare pentru Margine Ion a motivării apelului și-a început curgerea la data de 20 decembrie 2022, ziua imediat următoare datei recepționării copiei hotărârii motivate de către reprezentantul acestuia și a expirat la data de 18 ianuarie 2023.

Or, în conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ raportate la art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părți.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că motivarea apelului urma a fi prezentată până în data de 18 ianuarie 2023, pe când apelantul în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ nu a depus motivarea cererii de apel, din care considerente instanța de apel prin încheierea din 1 februarie 2023, întemeiat a declarat apelul ca fiind inadmisibil.

Or, în conformitate cu art. 236 alin. (1) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului, iar potrivit alin. (2) lit. e) al aceluiași articol, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

La caz, nu poate constitui temei de admitere a recursului și anulare a încheierii contestate argumentul invocat în recurs cu referire la faptul că instanța urma să stabilească un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, or potrivit art. 235 din Codul administrativ, instanța de apel acordă termen pentru înlăturarea neajunsurilor doar în cazul când cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1), iar omiterea depunerii apelului motivat în termenul prevăzut de legiuitor nu se încadrează în situațiile respective.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consemnează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

La rândul său, art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

În această ordine, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că apelantul-recurent, fiind interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin prezentarea motivată a apelului conform prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ, fapt ce la caz a fost ignorat cu desăvârșire.

În speță, s-a constatat că apelantul nu și-a exercitat dreptul de a prezenta motivarea apelului în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate, aspect ce impune prin prisma art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, de a declara apelul inadmisibil.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că Margine Ion nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de lege, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, și anume de a declara apelul inadmisibil.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, în cazul admiterii unui astfel de apel, se va încălca principiul securității raporturilor juridice,

garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Margine Ion, reprezentat de avocatul Ivanov Oxana.

Se menține încheierea din 1 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Margine Ion împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, încasarea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron